

## Valitus

Helsingin hallinto-oikeudelle

Päätös:

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksessaan

13.2.2025 tekemä päätös § 8

Pöytäkirja 1/2025 nähtävillä 20.2.2025,

lähetetty sähköpostitse minulle [REDACTED] 18.2.2025

Muutoksenhakijat

[REDACTED]  
[REDACTED]  
[REDACTED]  
[REDACTED]  
[REDACTED]

(kiinteistötunnus 434-404-3-99 )

[REDACTED]  
[REDACTED]  
[REDACTED]  
[REDACTED]

## Vaatimukset:

Vaadimme, että

1. Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksessaan 13.2.2025 tekemä hylkäävä päätös otsikolla "pylväskataja-aidan rauhoittaminen" (päätöksen antopäivä valitusosoituksessa 13.2.2025, lähetetty sähköpostitse 18.2.2022/[REDACTED] nähtävillä 20.2. 2025 § 8) lain vastaisena kokonaan kumotaan.

Selvitys tiedoksisaannista:

4.3.25 päivätty valitus on tehty määräajassa valitusosoituksessa olevan ohjauksen mukaisesti (liite 1: Ote pöytäkirjasta rakennus- ja ympäristölautakunta 13.2.2025 § 8, lähetetty sähköpostitse [REDACTED] 18.2.2025).

2. Päätös kumotaan ja palautetaan uudelleen käsiteltäväksi.

Vaatimuksemme tueksi esitämme kohteesta, pylväskatajapuuryhmästä, Dendrologisen seuran hallituksen jäsenen kasvitieteen dosentti Henry Väreen 23.2.25 kirjoittaman asiantuntija-arvion, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 27.12.24 ja Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry:n 9.1.25 antaman lausunnon Loviisan ympäristönsuojelulle, ETM Sari Rahkosen ja MMM Jukka Puustisen 26.2.25 laatiman lausunnon katajien mitoista ja Maanmittauslaitoksen ilmakuvan vuodelta 1958.

Dosentti Väreen asiantuntija-arvio 23.2.25 katajien iästä, ETM Sari Rahkosen ja MMM Jukka Puustisen mittauslausunto katajista 26.2.25 ja ilmakuva vuodelta 1958

lisäselvityksinämme koskevat samaa Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.2.25 päättämää rauhoitushakemusasiasiaa. Esitämme asiakirjat valituksemme tueksi (liitteet 2, 3, 4).

Väreen asiantuntija-arvio osoittaa ei-asianosaisen naapurin katajien iästä tämän vireillä olevan asian yhteydessä kirjoittaman mielipiteen virheelliseksi. Katajat ovat mittojen perusteella 75-80-vuotiaita, eikä niitä ole voitu istuttaa naapurin muistutuksessa sanotuin tavoin 1970-luvulla. Oheistamme myös samassa asiassa kuvia, jotka otimme 20.2.25 (liite 5). Kesäkuvat liitimme Loviisan kaupungille toimittamaan hakemukseen jo 9.10.24.

### **Vaatimusten perustelut (kohdissa 1–5):**

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.2.2025 tekemä päätös § 8 on hallintolain 11 §:n (asianosainen), 38 §:n (katselmus) ja luonnonsuojelulain 95 §:n (istuttaminen), hallintolain 31 §:n (selvittämisvelvollisuus) ja 6 §:n (hallinnon oikeusperiaatteet) vastainen. Päätös on lain vastaisena kumottava ja asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Kotirauhan piiriin kuuluvia kuvia ja henkilötietojamme (kotiosoite) julkaistiin kaupungin verkkosivulla 10.2.25 lähtien. Kuvat henkilötietoja sisältävinä ja osoitetiedot (yksityisyys) poistettiin. Poistamisen tarkkaa ajankohtaa emme asianosaisina tiedä, koska sitä ei meille ole kerrottu.

#### **1. Hallintolaki 11 §, 45 §**

Loviisan ympäristöpäällikkö lähetti 19.12.24 ilmoituksen muistutuksen tekemiseksi rauhoitushakemuksestamme neljälle naapurille, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:lle, Loviisan kaupungille ja LPOnetille (liite 8). Näiden lisäksi Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry. lausui asiassa. Kymenlaakson Sähköverkko Oy ei vastustanut hakemusta ja Loviisan Kulttuuri- ja ympäristöliike ry. puolsi sitä katajien maisemallisen merkityksen vuoksi.

Yksi naapureista vastusti rauhoittamista kirjoittaen muistutuksessaan katajat istutetuiksi 1970-luvulla. Loviisan kaupunki vastasi yleisluonteisesti, vaikka luonnonmuistomerkin rauhoittamisen tulisi aina tapahtua kohteesta itsestään lähtevällä perusteella.

Ilmoituksen lähettämistä naapureille perustellaan Loviisan viranhaltijan esityksessä ja rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksessä 13.2.25 § 8 paitsi hallintolain 11 §:llä myös naapureiden perusoikeudella tulla kuulluksi, vaikka rauhoitusasiassa hallintolain 11 §:n tarkoittama oikeudellinen intressi ei välittömästi naapureita koske. Yhden naapurin mielipiteelle on vastoin lakia annettu merkitystä esittelijän esittelystä palautusäänestyksen jälkeen hyväksytyssä lautakunnan päätöksessä.

Naapurit eivät ole hallintolain 11 §:ssä tarkoitettuja asianosaisia luonnonsuojelulain 95 §:n mukaisessa rauhoitusasiassa. Luonnonsuojelulain 95 §:n mukainen hakemus ei edellytä ilmoitusta naapureille eikä näiltä muistutusten pyytämistä. Metsähallituksen

viranomaislomakkeessa luonnonsuojelulain 95 §:n mukaisen rauhoittamisen hakemiseksi ei edes ole kohtaa naapurin ja ulkopuolisten kuulemiselle (liite 6: lomake). Muistuttajanaapurin mielipide olisi lakiin perustumattomana tämän asianosaisaseman puuttumisen vuoksi tullut jättää pyytämättä ja viimeistään lautakunnassa huomioon ottamatta.

Katajat eivät rajoitu muistuttajanaapurin kiinteistöön, ne eivät haittaa tai varjosta hänen kiinteistöään. Niiden rauhoittamisella naapurille ei synny hallintolain 11 §:n mukaisesti velvoitteita eikä rauhoittaminen koske hänen etuaan tai oikeuksiaan. Muistutus tai mielipide olisi tullut jättää huomioon ottamatta toisin kuin esittelijä esitti ja lautakunta päätti. Mielipiteen pyytäminen ja sen huomioon ottaminen rauhoitusasiassa ovat lain vastaisia ja menettelyvirheitä. Rauhoitetuiksi haetut yksityismaalla kasvavat katajat rajautuvat vain [REDACTED], mikä olisi tullut lautakunnan päätöksestä käydä selville. Lautakunnan päätöksen sivulla käytetty sana "rajoittuu" on virheellinen suhteessa muistutuksen tehneeseen naapuriin.

Muistuttajanaapuri vastusti rauhoittamista väittäen katajat istutetuiksi 1970-luvulla. Väite ei kasvitiiteen dosentti, Dendrologian seuran hallituksen jäsenen Henry Väreän asiantuntija-arvion perusteella pidä paikkaansa, sillä hänen ikäarvionsa puista niiden mittojen mukaan on 75-80 vuotta. Naapurin muistutusmielipiteen perusteella puut olisivat asiantuntija-arviota nuoremmat. Naapurilla ei ollut esittää mitään näyttöä istutusmielipiteensä tueksi, ei valokuvia eikä mitään muutakaan asiakirjaa.

Naapurin muistutuksessaan esittämä istutusajankohta ei vuoden 1958 Maanmittauslaitoksen rekisterissä olevan ilmakuvan perusteellakaan pidä paikkaansa. Kuvassa näkyy harmaana varjona kohta omistamamme kiinteistön portilta, missä katajat ovat. Muistuttajanaapurin nykyisellä kiinteistöllä, kuvassa vasemmalla puolella talostamme, ei ollut rakennusta vuonna 1958 (liite 4: ilmakuva). Talomme on ilmakuvasta päätellen naapuruston vanhimpia. Esitämme ilmakuvan hallinto-oikeudelle valituksemme tueksi. Kuva liittyy samaan Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.2.2025 tekemään rauhoituspäätökseen.

Viranhaltijan naapureille toimittamaa ilmoitusta ei lähetetty meille asianosaisina, vaan minun [REDACTED] piti sitä erikseen tietopyynnöllä julkisuuslain 14.4 §:n nojalla pyytää 18.1.25. Sain asiakirjan julkisuuslain 14.4 §:n mukaisen 14 päivän määräajan viimeisenä päivänä 7.2.25, vaikka asiakirja oli viranhaltijan hallussa ja valmis, koska hän oli asiakirjan laatijana lähettänyt sen naapureille jo 19.12.24 (liite 8: ilmoitus). Viranhaltijan olisi pitänyt toimittaa meille hakija-asianosaisina naapureille lähetetty ilmoitus heti tiedoksi pyytämättämme vireille panemassamme hakemusasiassa. Meille jäi lyhyt aika ilmoitusasiakirjan sisällöstä tiedon saatuamme lisävastineen kirjoittamiseen ennen 13.2.24 pidettyä lautakunnan kokousta.

Lääninhallitus ei tässä kirjelmässä kohdassa 2. mainituissa puiden rauhoitusta koskevissa asioissa kuullut hakijoiden naapureita (liite 9: 30.10.1980 LH Nro 8065, Lääninhallitus, 28.11.1980 LH Nro 8787) eikä Vantaan ympäristövalvontalautakunta vuonna 1997 Nissbackan kartanon alueen rauhoitusasiassa tekemässään päätöksessä (liite 10).

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta perustelee päätöstään 13.2.25 myös rakennusperinnön suojelusta säädetyllä lailla, jossa on lautakunnan mukaan säännös kuulemisesta. Nyt vireillä oleva hakemus on tullut vireille luonnonsuojelulain 95 §:n nojalla, ei rakennusperinnön suojelusta säädetyin lain, kuten lautakunta perustelee vertailuaan. Rakennettua ympäristöä koskevaa lakia ei sovelleta luonnonmuistomerkkin suojelemiseen. Lautakunta viittaa siten päätöksensä perusteluissa lakiin, joka ei koske luonnonmuistomerkkin rauhoittamista. Siksikin päätös tulee lain vastaisena ja lakiin perustumattomana kumota ja palauttaa uudelleen käsittelyyn.

## **2. Luonnonsuojelulaki 95 § ja ”istutetut puut”, hallintolaki 31 §**

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan enemmistö on puoltanut 13.2.25 vastoin luonnonsuojelulain 95 §:ää esittelijän esittämin perustein rauhoitushakemuksen hylkäämistä asiaa uuteen valmisteluun palauttamatta siksi, että istutettuja puita ei voi rauhoittaa. Esittelijän lakiin perustumaton kanta istutuksen esteestä luonnonsuojelulain 95 §:n mukaiselle rauhoittamiselle oli muodostunut ennen asiassa toimivaltaisen kunnan päätöselimen kokousta.

Esityksessä ja rakennuslautakunnan tämän muutoksenhaun kohteena olevassa päätöksessä perusteltiin hylkäämistä ”ei voi pitää todennäköisenä, ettei olisi istutettu”-näkemyksellä lain vastaisesti ja ilman mitään asiakirjanäyttöä tai -lausuntoa. ”On todennäköisesti istutettu” on ollut pääperustelu hakemuksen hylkäämiselle heti ensimmäisestä vuoden 2024 elokuisesta yhteydenotosta viranhaltija Lytykäiseen. Tätä pääperustelua on päätöksen mukaan tukenut ei-asianosaisasemassa olevan naapurin mielipide.

Luonnonsuojelulain 95 §:n nojalla puita luonnonmuistomerkkeinä yksityismaalla rauhoitettaessa perusteena ovat isojen kuntien ratkaisukäytännössä olleet paitsi maise-malliset arvot myös puiden ikä ja erikoisuus. Ihmisen istuttama on lakiin perustumaton perustelu rauhoitushakemuksen hylkäämiselle. Istutettuja puita on rauhoitettu kuten vuonna 1980 puuna rauhoitettu Malmin mantshurianjalopähkinä (Uudenmaan lääninhallitus, 30.10.1980 LH Nro 8065). Se on peräisin Terijoelta, ja se istutettiin 1930-luvulla. Puu on tunnettu lehtikirjoituksista (HS 11.5.2014 ja 9.9.2019). Tapaninkylässä on erikoisuutensa vuoksi suojeltu 13 männyn ryhmä vuonna 1980 (Lääninhallitus, 28.11.1980 LH Nro 8787). Saimme lääninhallituksen päätökset tietopyynnöllä Kansallisarkistosta samana päivänä 25.2.25 tietopyynnön sinne lähetettyämme. Tiedonhallintalain 20.1 §:n nojalla viranomaisen olisi voinut nämä tiedot hyödyntää valmistellessaan asiaa. Helsingin luonnonmuistomerkkeinä rauhoitetut kohteet ovat julkisina verkossa.

Viranhaltijan kerrottua 14.8.24 sähköpostitse kantansa ”istuttamisesta” rauhoittamisen esteenä (alla tämän kirjelmän kohdassa 4.) perustelimme suojeluhakemustamme Vantaan Nissbackan kartanon alueen rauhoitus- ja suojelupäätöksellä. Se koski koko aluetta, puita ja myös sinne ihmisen tekemiä maareliefejä. Asiakirjojen valossa Nissbackan tapauksessa ei naapureita ole kuultu silloisen luonnonsuojelulain 23 §:n nojalla (liite 10: Vantaan ympäristövalvontalautakunta 22.4.1997 § 234). Säännös luonnon-

muistomerkistä on sanamuodoltaan samansisältöinen nykyisessä luonnonsuojelulain 95.1 §:ssä

Lohjan Lieviöllä on rauhoitettu ympäristölautakunnan päätöksellä 10.10.2002 § 235 8,6 m:n korkuinen ja ympärysmitaltaan 69 cm:n kataja yksityismaalla. Linkin kuvassa näkyy sähköjohto katajan keskellä.

<https://www.lohja.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-luonto/lohjan-luonto/luonnonsuojelu/luonnonmuistomerkit/#ankkuri22>

Tapauskäytäntö olisi tullut viranomaisaloitteisesti selvittää hallintolain 31 §:n mukaisesti sen sijaan, että on perusteltu hylkäämistä ensisijaisesti ”istutettua ei voi rauhoittaa”-perusteluin vastoin luonnonsuojelulain 95 §:n sanamuotoa.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy ei vastustanut rauhoittamista. Silti päätöksessä perustellaan: ”Katajien sijainti sähkö- ja puhelinkaapeleiden välittömässä läheisyydessä asettaa sekin haasteen rauhoittamiselle: on mahdollista, että joitain katajia on lausunnoissa mainituista turvallisuussyistä jossain vaiheessa osin leikattava, vaikka ne muutoin ovatkin kotirauhan piirissä.” Kunta ei ylläpidä sähköverkkoa. Rauhoitettaviksi haettujen katajien sijainti suhteessa sähkökaapeliin esimerkkinä Lohjan Lieviön kataja olisi tullut selvittää katselmuksella, johon rauhoituksen lausunnossaan hyväksynyt Kymenlaakson Sähköverkko Oy:kin olisi voinut osallistua. Asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Katajamme ovat rauhoitettavissa myös maisemallisesta syystä. Ne ovat 10-12 metrin korkeuteen ulottuvina maisemasta erottuva komea kohokohta. Maisemallisuudesta ja erikoisuudesta ovat esimerkkeinä luonnonmuistomerkkeinä rauhoitetut ei-istutetut siirtolohkareet kuten Rapakiven siirtolohkare Kaivopuistossa ja yksityismaalla Lohjalla Leikkilässä oleva Jättiläisen kivi. Erikoisuudesta puolestaan on esimerkkinä Helsingin Tapanilassa rauhoitettu yllä mainittu 13 puun mäntyryhmä.

Oikeudellinen arviointi kohdistui lautakunnassa lähinnä istuttamiseen rauhoittamisen esteenä. Toissijaisesti lautakunta katsoi yleisesti, ettei katajillamme ole luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja arvoja (kauneus, harvinaisuus, maisemallinen merkitys, tieteellinen arvo tai muu vastaava syy). Kaikki luonnonsuojelulain 95 §:ssä mainitut rauhoitusperusteet niputettiin yhteen arvioimatta niitä hakemuksen pylväskatajakohteesta käsin. Päätös on ylimalkaisena lakiin ja tosiasiatietoihin perustumaton. Luonnonsuojelulain mukaisia arvoja ei ole selvitetty hallintolain 31 §:n nojalla asiaa valmisteltaessa. 10-12 -metriset, 75-80-vuotiaat pylväskatajat ovat maisemallisesti merkitykselliset kuten Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry. lausunnossaan katsoi.

### **3. Hallintolain 38 §**

Viranhaltijan esitys ja sen pohjalta palautusäänestyksen jälkeen rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.2.25 tekemä päätös § 8 eivät ole perustuneet hallintolain 38 §:n mukaiseen katselmukseen, johon meidät olisi tullut kutsua.

Viranhaltija Lyytikäinen on käynyt 30.10.24 kuvaamassa kotirauhan piirissä olevia katajia ilmoittamatta siitä meille hakijoina hakemusasian ainoina asianosaisina etukäteen. Rakennus- ja ympäristölautakunnan pöytäkirjasta ilmenevin tavoin hän on käynyt paikassa myös 5.11.24. Käyntien yhteydessä ei ole noudatettu hallintolain 38 §:ää katselmuksesta. Kutsua meille ei ole lähetetty eikä annettu mahdollisuutta osallistua katselmuksiin. Pöytäkirjaa ei ole pidetty. Uusi katselmus on menettelyvirheiden vuoksi järjestettävä ja asia sen toteuttamiseksi palautettava, jotta oikeutemme läsnäolosta toteutuu.

Tiellä kiinteistömme rajalla käytäessä 5.11.10.24 rauhoitettaviksi haettuja katajia ei ollut varauduttu mittaamaan, koska katajien mittaaminen olisi edellyttänyt menemistä kotirauhan piirissä olevalle alueelle ja meille etukäteen ilmoittamista, mitä ei ollut hyvän hallinnon edellyttämin tavoin tehty.

Jopa 10-12 metrin korkuisten katajien maisemallisuus jäi käynnillä havainnoimatta eikä pöytäkirjaa käynnistä ole. Viranhaltija on kuvannut käyntiä vielä 24.2.25 meille lähettämässään viestissä ”tarkastukseksi”. Ympäristönsuojelupäällikkö lienee pitänyt luonnonsuojelulakiin perustuvaa rauhoitushakemusta ympäristönsuojeluasiana, jonka yhteydessä tehtäneen yllättäviäkin ”tarkastuksia”. Vireille panemassamme hakemuksessa ei ole sellaisesta asiasta kyse.

#### 4. Hallintolaki 6 §, esittelijän ennakkokanta, ei-objektiivisuus

Istuttaminen rauhoittamishakemuksemme hylkäämisperusteena ei perustu luonnonsuojelulakiin. Luonnonsuojelulain 95 §:ssä ei puiden rauhoittamista luonnonmuistomerkkinä ole rajattu Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan päättämin tavoin siten, että istuttaminen estäisi säännöksen sanamuodon mukaan rauhoittamisen. Päätöksen sanamuoto ”pylväskataja-aita on mitä ilmeisimmin istutettu” osoittaa asiaa huonosti ja ennakkokäsityksen ohjaamana valmistellun. ”Mitä viimeisemmin on istutettu”-perustelua ei tue aiempi yllä kuvattu Vantaan ja Helsingin puiden rauhoituskäytäntö (liitteet: 9 ja 10, LH:n ratkaisut). Oman tulkintansa luonnonsuojelulain 95 §:stä eli istuttamisesta rauhoittamisen esteenä viranhaltija asian esittelijänä toi esille sähköpostiviestissään 14.8.24 eli jo ennen asian lautakuntakäsittelyä.

Esityslistalla 13.2.25 olleen päätösesityksen ja -asian otsikko ei ole asianosaisina 9.10.24 lähettämämme hakemuksen mukainen (liite 7: sähköposti 9.10.24). Viranhaltija muutti hakemuksen otsikon sanamuodon ”Hakemus katajien rauhoittamiseksi luonnonmuistomerkkinä” pylväskataja-aidaksi ja otsikoi Loviisan julkisella esityslistalla olevan rauhoitusasian: ”Pylväskataja-aidan rauhoittaminen.” Näin tehdessään hän on toiminut tarkoitushakuisesti ennakkokäsityksensä ”istutettua ei voi rauhoittaa” mukaan. Esityslistan otsikon aita-sanamuoto katajapuuryhmän kyseessä ollen viittaa viranhaltijan ennakkokannan mukaisesti istutettuun.

Esittelijä Lyytikäinen vastasi sähköpostitse 14.8.24 tiedusteluun pylväskatajien rauhoittamisesta: ”Jos katajat on istutettu, ne eivät siis soveltune luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi” (liite 11). Hakemuksen vireille tultua esittelijä kirjoitti 8.11.24: ”Olen

*käynyt paikalla 30.10.24 ja on ilmeistä, että aita on aikanaan istutettu. Edelleen en siksi oikein näe, että rauhoitus olisi mahdollista toteuttaa luonnonsuojelulain nojalla.” Hän jatkoi: ”Teillä on mahdollisuus vetää hakemus takaisin...”(liite 12: sähköposti Lyytikäiseltä 8.11.24).*

*”Mikäli haluatte päätöksen kuulen naapureita ja kaupunkia ja pyrin saamaan asian käsiteltäväksi joulukuun lautakuntaan”, Lyytikäinen kirjoitti 8.11.24. Viranhaltija yritti vaikuttaa meihin, jotta vetäisimme hakemuksen pois. Päätöksen ”haluamiseen” hän liitti naapureiden kuulemisen.*

Katsomme, että esittelijä ei toiminut objektiivisesti hakemuksemme lain mukaisuutta arvioidessaan vaan ennakkokäsityksensä ohjaamana ja siten hallintolain 6 §:n vastaisesti. Taustalla viranhaltijan menettelylle voivat olla aikaisemmat yhteydenotomme häneen koskien Valkon luontoarvoltaan merkityksellisten tervaleppien (LUO 3) kaatamista Tavistholmassa ja sekin, että valitimme hallinto-oikeudelle Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan LUO 3-alueille myöntämästä maisematyöluvasta Loviisan Valkossa. Hallinto-oikeus palautti asian uudelleen käsiteltäväksi (HHO 23.8.23 4598/2023).

Esityksessä ja rakennuslautakunnan tämän muutoksenhaun kohteena olevassa päätöksessä perusteltiin hylkäämistä ”ei voi pitää todennäköisenä, ettei olisi istutettu”-perustelulla ilman luonnonsuojelulain 95 §:n sanamuodon tukea ja mitään asiakirja- ja asiantuntijanäyttöä. ”On todennäköisesti istutettu” on ollut pääperustelu rauhoituksen todennäköiselle menestymättömyydelle heti ensimmäisestä yhteydenotosta viranhaltija Lyytikäiseen.

Viranhaltija ei pyytänyt asian selvittämiseksi meitä täydentämään hakemusta eikä selvittänyt katajien mahdollista ikää rekisteristä saatavilla olevin ilmakuvin tai asiantuntijalausunnoin. Maisemallisuutta ei kahden käynninkään perusteella havainnoitu eikä sitä rauhoitusperusteena lautakunta päätöksessään lainkaan arvioinut siitä huolimatta, että Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry. lausunnossaan piti maisemallisuutta pylväskatajaryhmäkohteen rauhoitusperusteena.

Puolueettomuutta on heikentänyt lakiin perustumaton naapureilta muistutusten pyytäminen näille lähetetyillä ilmoituksilla, joista yhdessä viranomaisen sai tukea ennakkokäsitykselleen katajien istuttamisesta ja rauhoittamisen esteestä.

## **5. Yhteenveto, tietojen julkistaminen**

Hakemuksen vireillä ollessa ei ole viranomaisaloitteisesti pyydetty täydentämään hakemusta lisäselvityksin eikä valmistelun yhteydessä selvitetty puuston ikää kaupungin asiantuntijalta tai rekistereistä, joihin viranomaisella on pääsy. Katajia ei ole valmistelun yhteydessä viran puolesta mitattu eikä niiden maisemallista arvoa ole otettu tarkastus- tai muista käynneistä huolimatta huomioon, kaupungin arboristin asiantuntija-arvio puuttuu eikä meille ole varattu mahdollisuutta olla läsnä kahdella katselmuksella. Meitä ole pyydetty täydentämään hakemustamme esittämällä asian-

tuntija-arviota puuston iästä. Siksi esitämme dosentti Henry Väreen arvion tämän valituksen tueksi liitteellä 2. hallinto-oikeudelle.

On julkistettu tietoja henkilötieto- ja julkisuuslain vastaisesti selvittämättä, onko tietoja ollut oikeus julkaista. Julkaistu osoitetieto ja kuvat kotirauhan piiristä jäivät kymmeneksi päiväksi esille kaupungin verkkosivuille esityslistan ja päätöspöytäkirjan liitteiksi kaikkien saataville ja nähtäville.

Päätös tulee vaatimuskohdissa (1. ja 2.) ja perustelukohdissa (1.-5.) esitetysti kumota ja palauttaa lainvastaisuuden, menettelyvirheiden ja viranomaispalvelusten puutteiden vuoksi uudelleen käsiteltäväksi

## **Tapahtumat**

Vuonna 2019 ostetulla kiinteistöllämme on rakennus. Sen rakentamisen aloittamisajankohtaa emme tiedä eikä myyjätahon edunvalvoja osannut kertoa paikan puuston taustahistoriasta. Maanmittauslaitokselta 26.2.2025 saadun tiedon mukaan kiinteistö on lohkottu 1950. Rakennus on voitu rakentaa tätä aiemmin. Loviisan kaupungilla tulee olla arkistotiedot ja -historia.

Kiinteistöllä kasvaa [REDACTED] varressa kotirauhan piirissä yksityismaallamme pylväskatajia. Haimme 9.10.24 niiden rauhoittamista luettuamme menettelystä ympäristöministeriön sivuilta:

”Luonnonmuistomerkin rauhoittamista haetaan kunnan sähköisessä asiointipalvelussa (jos sellainen on käytössä), Metsähallituksen tarkoitukseen laatimalla rauhoitushakemus pohjalla tai vapaamuotoisella hakemuksella. Hakemuksesta on käytävä ilmi kiinteistön omistaja- ja kiinteistötietojen lisäksi myös mm. rauhoitettavan kohteen sijainti kunta, nimi, kohteen tyyppi (esim. puu, puuryhmä, siirtolohkare jne.) sekä tieto siitä, sijaitseeko kohde kotirauhan suojaamassa pihapiirissä.”

Haimme rauhoittamista vapaamuotoisella hakemuksella noudattaen ympäristöministeriön ohjeita (liite 7: hakemus sähköpostitse 9.10.24).

Jotkut katajista ovat uudelleen mitattuina 10-12 metrisiä ja suurimpien ja korkeimpien ympärysmitta enimmillään on 30 cm:n korkeudelta 120 cm (liite). Arvioimme hakemuksessa joidenkin katajien korkeudeksi 8 metriä, mutta ne voivat olla 10-12 metrisiä. Korkeus ja ympärysmitta on mitattu uudelleen 13.2.25 ja vielä 26.2.24. Ympärysmitta on suurempi kuin hakemuksessa ilmoitettu. Emme pystyneet hakemusta tehdessämme tarkasti katajien korkeutta mittaamaan.

Viranhaltijavalmistelun yhteydessä katajien kokoa ei mittaamalla selvitetty eikä maisemallisuutta havainnoitu eikä dokumentoitu pöytäkirjoin.



Viranhaltijaesittelijä Lyytikäinen kävi 30.10.24 kuvaamassa katajia [REDACTED] suunnasta. Emme tienneet kuvaamisesta etukäteen eikä meille varattu tilaisuutta olla paikalla kiinteistöllä käytäessä. Viranhaltijan ottamat kuvat katajista on kohdistettu lähinnä vaurioituneisiin katajiin. Vuosia tai vuosikymmeniä sitten sattuneesta auton töytäisystä katajia päin kuulimme naapurilta, jolle ei liitteen mukaisella ilmoituksella ole varattu mahdollisuutta esittää mielipidettä. Kirjoitimme töytäisystä vastineessamme Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnalle 10.2.25, mutta kirjoituksemme on jäänyt huomioon ottamatta samoin kuin kaikki hakemusasian ainoina asianosaisina hakemuksemme tueksi esittämämme (liite 13: vastine 10.2.25). Asia haluttiin käsitellä lautakunnassa nopeasti, vaikka selvitys oli puutteellista, eikä se siksi ollut hallintolain 31 §:n mukaista.

Kuvat kotirauhamme piirissä olevista katajistamme on julkaistu Loviisan nettisivuilla esityslistan yhteydessä. Myös hakemukseemme liittämämme kuvat ovat olleet siitä asti yleisölle julkisia samoin kuin tarkka osoitetietomme. Julkinen tieto (julkisuuslaki) ei tarkoita, että tiedon saisi julkaista.

Ennen tietojen julkaisemista ei ollut selvitetty, saako tietoja julkaista eikä Loviisassa ole käytössä menettelyä, jonka mukaan kaikki toisen oikeuksia loukkaava tieto suljetaan julkisuusperiaatteen ulkopuolelle.

Tarkoituksemme ei hakija-asianosaisina ollut, että toimittamamme kuvat kotirauhamme ja yksityisyytemme piiristä julkaistaan meiltä kysymättä nähtäviksi julkisesti. Kuvissa näkyvät myös piha ja asuntomme. Toimitimme kuvat asian selvittämiseksi (katajien korkeus suhteessa ympäristöön ja talomme korkeuteen, maisemallisuus). Kuvat ovat olleet julkiset samoin kuin osoitetietomme, joka on julkaistu henkilötietoinamme henkilötietolain vastaisesti. Kuvat on poistettu pöytäkirjan julkistamisen 20.2.25 jälkeen. Poistamisajankohdasta meitä ei ole informoitu.

Kaiken yllä lausumamme perusteella pyydämme lautakunnan päätöksen kumoamista lain vastaisena, puutteellisesti valmisteltuna, menettelyvirheitä sisältävänä ja asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi.

Päätöksessä nimi on virheellisesti [REDACTED] Olen hakijana ilmoittanut nykyisen väestörekisterissä olevan nimeni, joka on [REDACTED]. Sähköpostiosoitteeni on edelleen [REDACTED]

Loviisassa 4.3.2025

[REDACTED]

## liitteet

1. Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan pöytäkirja 1/2025 nähtävillä 20.2.2025, lähetetty sähköpostitse [REDACTED] 18.2.2025
2. Dosentti Dendrologian seuran hallituksen jäsenen Henry Väreän Ikäarviointikatajista
3. Lausunto katajien mitoista
4. Maanmittauslaitoksen ilmakeku
5. valokuvat kesältä 2024 ja 20.2.25
6. Metsähallituksen lomake
7. hakemus 9.10.24
8. Lyytikäisen lähettämä ilmoitus 19.12.24
9. LH:n ratkaisut 30.10.1980 LH Nro 8065 ja 28.11.1980 LH Nro 8787
10. Vantaan ympäristövalvontalautakunnan päätös 22.4.1997 § 234/Nissbacka
11. Sähköposti ympäristöpäällikkö Lyytikäiseltä 14.8.24
12. Sähköposti Lyytikäiseltä 8.11.24
13. Vastine rakennus- ja ympäristölautakunnalle 10.2.25